

Zpráva ze speciálně pedagogické diagnostiky

Jméno: Zdeněk

Datum narození: říjen 2012

Bydliště:

Škola: MŠ pro SP

Důvod vyšetření: diagnostika školní zralosti, komplexní vyšetření.

Diagnostika školní zralosti proběhla ve SPC pro sluchově postižené. Maminka byla přítomna jen zpočátku, psychologické i speciálně pedagogické vyšetření proběhlo dále již bez přítomnosti maminky. Potřeba diagnostiky školní zralosti vyplývá z legislativy a bude sloužit jako podklad k dalšímu vzdělávání.

Dg.: sluchové postižení

Anamnéza: Chlapec narozen z třetí gravidity matky, porod fyziologický, v termínu, bez komplikací, PH 3800 g, délka 51 cm, poporodní adaptace v normě. V 8/2014 diagnostikováno sluchové postižení, následně přidělena sluchadla, v 8/2015 diagnostická hospitalizace chlapce jako kandidáta kochleární implantace – vzhledem k výrazné kongenitální malformaci vnitřního ucha však KI nelze aplikovat.

Průběh vyšetření: Vyšetření proběhlo v klidné a tiché místnosti v prostorách SPC pro sluchově postižené, za přítomnosti speciální pedagožky a psycholožky. Chlapec byl v průběhu celého vyšetření klidný, aktivní, na zadávané úkoly reagoval s porozuměním a plnil je s radostí. Komunikace po celou dobu vyšetření probíhala v českém znakovém jazyce.

Tělesná oblast:

Jemná motorika: Zdeněk navléká korálky, korálky navlékne dle předlohy, daří se také provlékání provázku dřevěnou deskou, u činnosti dlouho vydrží, má radost, když se jí vše povede.

Grafomotorika, kresba: psací náčiní drží v levé ruce, daří se již špetkový úchop. Kresba domu obsahuje důležité detaily. Kresba postavy – proporce jednotlivých částí lidského těla jsou v souladu, zřetelné členění lidské postavy. Postava obsahuje hlavu, trup, ke kterým jsou připojeny končetiny. Postava kreslená po jednotlivých částech, které jsou k sobě mechanicky připojeny. Postava obsahuje detaily (oči, nos, ústa), vlasy kreslí po obvodu hlavy, barva vlasů odpovídá skutečnosti. Ruce obsahují pět prstů. Kreslí celou svou rodinu, nad každou postavou píše jména jednotlivých členů rodiny, kresbu si správně podepíše. Daří se kresba svislé, vodorovné i šikmé čáry, kolečka, zuby, spirály a vlnovky, s přiměřeným tlakem a plynulou linií.

Vizuomotorika: správně překreslí obrázek podle předlohy. Postupuje systematicky.

Oblast smyslového vnímání:

Sluchová percepce: sluchové postižení kompenzováno sluchadly, chlapec je na sluchadla zvyklý, jejich nošení vyžaduje. Při hře se zvukovou hračkou zvuky hračky nevnímá, neslyší. Sluchadla vzhledem ke stupni a závažnosti sluchového postižení nezajišťují možnost vnímat mluvenou řeč sluchem. Vnímá vibrace a je schopen rozlišit intenzitu zvuku / hudby – ticho x zvuk.

Zraková percepce: Správně přiřadí a pojmenovává základní barvy i jejich odstíny, na pokyn ukazuje požadované barvy. Figura a pozadí – sleduje linii mezi ostatními, vyhledá a pojmenuje tvar na pozadí. Zraková diferenciacce – daří se odlišení obrázku jiné velikosti, obrázku v řadě lišícího se horizontální i vertikální polohou, detailem, odlišuje shodné a neshodné dvojice obrázků lišící se detailem. V řadě vyhledá dva shodné obrázky, odlišuje také shodné a neshodné dvojice lišící se vertikální polohou.

Zraková analýza a syntéza – skládá obrázek z několika částí (zvládne jej složit i bez předlohy), daří se také skládání tvarů z několika částí s předlohou i bez předlohy. S dopomocí doplní také chybějící části v obrázku. V oblasti zrakové paměti pozná viděné obrázky, s dopomocí obrázky umístí na místo. Při práci jednotlivé objekty jmenuje zleva doprava, plynule pohybuje očima.

Vnímání prostoru a času: Seřadí obrázky dle dějové posloupnosti, jmenuje, co se stalo nejdříve, co následovalo, co se stalo naposled. Sama přiřazuje činnosti obvyklé pro roční období, roční období správně pojmenuje. Správně přiřadí činnosti obvyklé pro ráno a večer. Správně určí polohu předmětu – nahoře x dole, vpředu x vzadu, první x poslední, první x prostřední x poslední, vpravo x vlevo. S dopomocí se orientuje v plnění úkolů, kde je třeba pracovat s dvěma kritérii – vpravo dole, vlevo nahoře.

Komunikace a řeč:

Zdeněk komunikuje českým znakovým jazykem, znaková zásoba je výborná. Pravidelně dochází na logopedii, kde je podporován také v rozvoji orální řeči – odezírání, vyvození hlasu a hlásek. Správně pojmenuje běžné věci na obrázku, ukáže obrázek dle použití, na obrázku ukáže a pojmenuje činnost. Dobře se daří také popis obrázku – popíše, co na obrázku vidí, pojmenovává jednotlivé bytosti na obrázku, vyjádří, co tyto postavy dělají. Velmi dobře se daří také řazení různých obrázků pod nadřazené pojmy (např. jídlo, hračky, zvířata, květiny, stromy, atd.), nadřazené pojmy s dopomocí také tvoří (např. modrá, bílá, červená, atd. – jmenuje, že to jsou barvy, atd.). Podle obrázku s dopomocí pojmenuje, co dělá určitá profese. Protiklady pojmenovává s dopomocí, s názorem. V průběhu vyšetření navazuje a udrží oční kontakt, nenuceně komunikuje, spontánně informuje o svých zážitcích. Na otázky adekvátně odpovídá, řekne své jméno a příjmení, jména rodičů, kamarádů. Spontánně vede rozhovor, vybaví si oblíbené pohádky a vypráví jejich obsah. Používá prstovou abecedu – ukáže své jméno a další písmena.

Odezírat se daří slova z uzavřeného souboru. Poznává písmena české abecedy, umí je ukázat v prstové abecedě a napsat. S kartiček s písmeny sestaví jména členů celé rodiny, ukáže první a poslední písmeno ve slově. Po zadání slova v prstové abecedě sestaví slovo z písmen na kartičkách. Písmena si sama vyhledá z větší skupiny písmen.

Matematické představy:

Třídí předměty a obrázky, tvoří skupiny podle barvy, podle velikosti, tvaru, podle více kritérií (např. všechny žluté květiny), pozná, co do skupiny nepatří a toto také zdůvodní (např. strom mezi obrázky květin, určí, že to je strom a ostatní obrázky jsou různé květiny, atd.). Správně řadí také obrázky od největšího k nejmenšímu (správně určí 3 po sobě jdoucí obrázky a pojmenuje: malý x střední x velký, správně seřadí pět prvků podle velikosti). Velmi dobře se daří také pojmenování geometrických tvarů – pojmenuje kruh, čtverec, trojúhelník i obdélník, všechny geometrické tvary i správně nakreslí. Počítá do 10.

Sebeobsluha, sociální vývoj:

Chlapec se bez potíží odloučí od maminky, navazuje kontakt s cizím dospělým člověkem. V případě problému, když jí v průběhu vyšetření něco nejde, potřebuje pomoc dospělé osoby, neostýchá se zeptat a o pomoc požádat. Ve svém jednání, chování dodržuje pravidla slušného chování, zdvořilostní pravidla (zeptá se, zda si může půjčit hračku, po skončení hry hračku uklidí na místo, poprosí, poděkuje, pozdraví, atd.). V rámci sebeobsluhy je samostatný, samostatně se oblékne, vysvlékne, používá toaletu, atd. Do MŠ chodí rád, má zde kamarády.

Psychologické vyšetření:

Zdeněk spolupracuje aktivně, je velmi milý, snaží se plnit všechny úkoly, jak nejlépe umí. Instrukce jsou jí předkládány pomocí gest a dovysvětlovány českým znakovým jazykem. V českém znakovém jazyce instrukce chápe dobře.

Komunikace je výhradně českým znakovým jazykem.

Psychomotorické tempo je pomalejší, přemýšlí nad úkoly, chce si být jistá, že dobře chápe zadání. Rozumové schopnosti byly, vzhledem k těžké sluchové vadě, zjišťovány pouze neverbální.

Rozumové schopnosti se pohybují v pásmu nadprůměru pro děti se sluchovým postižením.

Závěr:

Jedná se o chlapce se speciálními vzdělávacími potřebami; s vrozeným těžkým sluchovým postižením, která k naplnění svých vzdělávacích potřeb potřebuje poskytnutí podpůrných opatření, čímž se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání. Komunikuje výhradně českým znakovým jazykem, v kterém je třeba zajistit i další vzdělávání chlapce. Vzhledem k charakteru sluchového postižení není možné využít kompenzačních pomůcek (sluchadel či KI) k rozvoji sluchového vnímání a podpoře rozvoje mluvené řeči akustickou cestou. Pravidelnou logopedickou péčí je podporována v rozvoji orální řeči, za využití speciálních postupů a metod práce (pomocné artikulační znaky, odezírání, hmatové a zrakové vnímání, apod.). V tomto doporučujeme i nadále pokračovat.

Je to velmi bystrý, šikovný, chytrý, milý, usměvavý chlapec. Bez potíží vytrvale spolupracuje a po celou dobu vyšetření se soustředí na zadávané úkoly. Neverbální rozumové schopnosti jsou v pásmu nadprůměru pro děti se sluchovým postižením. Je patrná podnětnost prostředí, ve kterém chlapec vyrůstá, péče rodiny je výborná.

Na základě výše zjištěných skutečností, s ohledem na preferovaný komunikační systém (český znakový jazyk) doporučujeme zařazení chlapce do 4. stupně podpůrných opatření, zahájení povinné školní docházky v základní škole pro sluchově postižené s využitím bilingválního přístupu. Nadále doporučujeme udržovat kontakty s intaktními vrstevníky, např. v rámci volnočasových aktivit, s cílem rozvíjet komunikační dovednosti a sociální schopnosti chlapce. Dále doporučujeme pokračovat v pravidelné logopedické péči a následně pravidelné procvičování v domácím prostředí.